

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIMUISTIO VUODEN 2011 VÄLITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Toiminnallisten tavoitteiden toteumasta tarkastuslautakunta nostaa esille mielenterveyspalvelujen tilanteen ja nuorten työttömien asiat.

Hoitotakuu ei ole toteutunut mielenterveyspalveluissa. Yli hoitotakuurajan jonottaneita alle 23-vuotiaita oli heinäkuun lopussa 25 henkilöä ja aikuisia 15 henkilöä. Psykiatrisen laitoshoidon laitospäivät ovat lisääntyneet. Kasvu on kohdistunut lastenpsykiatrian laitospäiviin.

Pitkäaikaista toimeentulotukea saavien nuorten määrä on kasvanut edelleen huolimatta nuoriin kohdennetuista työllistämistoimista. Tavoitteena on ollut saada toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden nuorten osuus kaikista alle 25-vuotiaista tuensaajista 45 %:iin. Tavoite ei toteudu, pitkäaikaisia yli kolme kuukautta tukea saaneita oli 59 %. Uusien nuorten tuensaajien määrä oli 57,8 % kaikista alle 25-vuotiaista tuensaajista.

Raportointi toiminnallisten tavoitteiden ja myös kaupunkistrategian toteutumisesta on ylimalkaista. Hallintokunnille ja liikelaitoksille annettuja ohjeita ja malleja raportoinnista ei ole noudatettu. Tarkastuslautakunta korostaa välitilinpäätöksen merkitystä asioiden seurannan ja päätöksenteon kannalta.

Talouden luvut ovat kauttaaltaan vuoden 2011 talousarviolukuja parempia mutta edellistä vuotta heikompia. Arvioitua paremmat vero- ja toimintatulojen kertymät nostivat kaupungin (peruskunta ja liikelaitokset yhteensä) vuosikatetta niin, että se oli heinäkuun lopussa lähes 20 miljoonaa euroa parempi kuin talousarviossa arvioitu, mutta 2,4 miljoonaa euroa huonompi kuin edellisen vuoden välitilinpäätöksessä. Koko vuoden tulosenuste on nyt 20,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun talousarviossa tuloksen oli arvioitu muodostuvan alijäämäiseksi.

1 Kaupunkistrategian toteutuminen

Kaupunkistrategiaan sisältyviä kehittämistoimia on toteutettu aktiivisesti alkuvuoden 2011 aikana. Toimien vaikutuksista ei ole esitetty tietoja välitilinpäätösraportissa. Kattavaa arviointia kaupunkistrategian toteutumisesta ei ylipäätään voi tehdä kesken vuotta, koska lukuarvioisia toteumatietoja esitetään vasta tilinpäätöksessä. Uhkana on, että ne strategiset tavoitteet, jotka eivät toteutuneet vuonna 2010, eivät toteudu myöskään tänä vuonna.

Esimerkkeinä toteutetuista kehittämistoimista ovat uuden Oulun hyvinvointikatsauksen valmistuminen, omahoitopalvelun käyttöönotto, palveluseleiden käytön laajentaminen, uusien tapahtumakonseptien käyttöönotto kulttuuripalveluissa ja monikuntaliitoksen valmistelun eteneminen. Yhdyskuntarakennetta koskevien tavoitteiden toteutumiseksi on valmistunut täydennysrakentamisselvitys. Ilmastonmuutoksen hillintää koskevien tavoitteiden toteuttamisessa on niin ikään raportoinnin mukaan edetty valmistelu- ja kehittämistoimilla.

2 Kaupungin talous

Arvioitua paremmat vero- ja toimintatulojen kertymät nostivat kaupungin (peruskunta ja liikelaitokset yhteensä) vuosikatteen heinäkuun lopussa 20 miljoonaa euroa vuoden 2011 talousarvion lukua paremmaksi. Vuosikate 81,0 miljoonaa euroa oli kuitenkin 2,4 miljoonaa euroa

edellisen vuoden välitilinpäätöstä huonompi. Koko vuoden tuloksen on nyt arvioitu muodostuvan noin 20 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi, kun alkuperäisessä talousarviossa tuloksen oli arvioitu muodostuvan 3,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

Myös peruskunnan vuosikate oli talousarviota parempi mutta vuoden 2010 vuosikatetta heikompi. Vuosikate oli välitilinpäätöksessä 28,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen, kun talousarviossa vuosikatteen oli arvioitu olevan vuoden lopussa 6,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Toteutunut vuosikate oli 2,6 miljoonaa euroa edellistä vuotta heikompi. Keskushallinnon ennusteen mukaan peruskunnan koko vuoden tulos tulee olemaan alijäämäinen. Vuoden 2010 tulos oli 2,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Heinäkuun lopussa kaupungin lainakanta oli 196,8 miljoonaa euroa. Se on hieman vähemmän kuin vuoden 2010 lopussa, jolloin lainoja oli 1 443 euroa/asukas. Uutta pitkäaikaista lainaa ei ole nostettu alkuvuoden 2011 aikana. Keskushallinnon arvio on, että loppuvuoden aikana otetaan lainaa 30 miljoonaa euroa. Tällä lainakannan lisäyksellä pysytään vielä kaupunkistrategian tavoitteessa, että asukaskohtainen lainamäärä olisi vuoden 2012 lopussa korkeintaan 1 750 euroa/asukas.

Tulot

Verotulojen kertymä oli heinäkuun lopussa 63 % koko vuoden arviosta ja 18,9 miljoonaa euroa (6,4 %) korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Kasvua on ollut nimenmaan kunnallisveron kertymässä, joka oli 23,3 miljoonaa euroa (8,8 %) edellistä vuotta korkeampi. Sen sijaan yhteisöverotulojen kertymä oli heinäkuun lopussa vain 50,4 % koko vuoden arviosta ja 4,4 miljoonaa euroa edellistä vuotta alempi. Keskushallinto nosti välitilinpäätöksessä koko vuoden verotuloennustetta 12,4 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien kertymä 78,3 miljoonaa euroa oli talousarvion mukainen.

Kaupungin toimintatuloja oli kertynyt heinäkuun loppuun mennessä 61 % koko vuoden arviosta mutta 4,6 miljoonaa euroa (2,1 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Oulun Energian liikevaihdon lasku näkyy koko kaupungin toimintatuloissa. Peruskunnan toimintatulot olivat lähes talousarvion mukaiset ja 6,1 % edellistä vuotta korkeammat.

Menot

Kaupungin toimintamenot ovat kasvaneet 3,5 % edellisen vuoden välitilinpäätökseen verrattuna. Kasvu on matalampi kuin 7 %:n menojen kasvu vuonna 2010. Vuoden 2011 talousarviossa toimintakuluihin varattu määräraha on noin 4 % korkeampi (36 miljoonaa euroa) kuin vuoden 2010 toimintakulut olivat tilinpäätöksessä. Keskushallinnon ennusteen mukaan kaupungin vuoden 2011 toimintakulut tulevat olemaan lähes 24 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota korkeammat.

Peruskunnan menot ovat kasvaneet 6 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin menojen 3,5 %:n kasvu vuonna 2010. Eniten ovat kasvaneet avustusmenot, jotka nousseet edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 17,5 %. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoon on käytetty 7,8 % enemmän kuin vuoden 2010 alkupuolella. Palvelujen oston kasvu on 5,2 %, henkilöstömenojen 4,8 % ja muiden toimintamenojen 5,9 %. Avustusmenojen kasvu johtuu budjetointitavan muutoksesta. Kaupungin avustus BusinessOululle on budjetoitu ja kirjattu peruskunnan menoksi avustusten tilille.

Alkuvuoden aikana peruskunnan menoihin on jo tehty talousarviomuutoksilla lisäyksiä yhteensä 6,9 miljoonan euron arvosta. Lisäyksistä suurimmat ovat sosiaali- ja terveystoimen tilaajan menomäärärahoihin 3,8 miljoonaa euroa, sosiaali- ja terveystoimen tuottajan menomäärärahoihin 3,2 miljoonaa euroa, kaupunginhallituksen menoihin 0,6 miljoonaa euroa ja nuorisosiainlautakunnan menoihin 0,3 miljoonaa euroa. Osaan edellä mainituista liittyy myös vastaavasti tulomäärärahojen korotuksia.

Välitilinpäätöksessä vain sosiaali- ja terveystoimi ennustaa valtuustoon nähden sitovien menomäärärahojen merkittäviä ylitystarpeita. Kulttuuritoimi ja nuorisotoimi ennustavat pienehköjä meno- ja tulomäärärahojen ylityksiä. Sosiaali- ja terveystoimen tilaajan arvio menomäärärahojen lisätarpeesta on 6,0 miljoonaa euroa. Tulopuolelle esitetään lisäyksiä 1,8 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimen tuottaja arvioi, että se ei pääse 0-toimintakatteeseen vuonna 2011, arvio toimintakatteesta on -0,4 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimen ennusteita on tarkasteltu enemmän jäljempänä luvussa 2 Hallintokuntien toiminta ja talous.

Investoinnit

Investointimäärärahoista oli heinäkuun loppuun mennessä käytetty 40 %. Alkuperäisessä talousarviossa oli koko kaupungin investointeihin varattu noin 133 miljoonaa euroa. Välitilinpäätöksessä esitettyjen arvioiden perusteella koko vuoden investointien toteumataso tulee olemaan edellisvuotta korkeampi. Vuonna 2010 investointeihin käytettiin 108 miljoonaa euroa.

Osa teknisen keskuksen puisto- ja kadunrakennusinvestoinneista siirtyy myöhemmäksi (esimerkiksi Snellmannin puiston kunnostus) tai kustannukset ovat arvioitua pienemmät (esimerkiksi Limingantullin ja Toppilansaaren kunnallistekniikka). Maaomaisuuden ostoon varatusta 7 miljoonan euron määrärahasta jää teknisen keskuksen arvion mukaan käyttämättä 2 miljoonaa euroa.

Tilakeskuksen erillisinvestointien (talonrakennus) määrärahasta jäänee käyttämättä 3 miljoonaa euroa joko kustannusarvioiden alittumisen (esimerkiksi Ympäristötalo) tai toteutusaikataulun siirtymisen vuoksi (esimerkiksi Metsokankaan päiväkot). Korjauksiin varattu 9 miljoonaa euroa tulee Tilakeskuksen arvion mukaan käytettyä kokonaan. Energia oli budjetoitunut vuoden 2011 investointeihin 46,8 miljoonaa euroa, josta oli heinäkuun loppuun mennessä käytetty 17,6 miljoonaa euroa. Tähän sisältyy 1,2 miljoonaa euron arvosta hankkeita, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen investointiohjelmaan. Jätehuollon lajitteluareenan rakentamisen aikataulu siirtyy ja investointimäärärahoja jää käyttämättä tänä vuonna 1,5 miljoonaa euroa. Oulun Vesi arvioi, että investoinnit toteutuvat 0,9 miljoonaa euroa budjetoitua pienempinä. Oulun Tietotekniikka on käyttänyt heinäkuun loppuun mennessä investointeihin 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa oli budjetoitu koko vuodelle.

2 Hallintokuntien toiminta ja talous

Sosiaali- ja terveystoimi, tilaaja

Talous

Taloudelle asetetut tavoitteet eivät toteutuneet. Sosiaali- ja terveystoimen tulojen arvioidaan ylittyvän 1,8 miljoonaa euroa (3,5 %) ja menojen 6,0 miljoonaa euroa (1,2 %). Nettoylityksen määrä on 4,2 miljoonaa euroa. Menomäärärahoihin on tehty jo aiemmin 3,8 miljoonan euron lisäys, josta 3,2 miljoonaa euroa kohdentui oman tuotannon sopimushintoihin.

Ennuste ylityksistä/alituksista ja sosiaali- ja terveyslautakunnan raportoimat syyt poikkeamiin määrärahoista. Tilaajan sitovuustaso valtuustoon nähden: oma toiminta, lakisääteiset ja erikoissairaanhoido

Sosiaali- ja terveystoimi TILAAJA	ENNUSTE ylitys (+) alitus (-) miljoonaa euroa	Sosiaali- ja terveyslautakunnan raportoima ylityksen/alituksen syy
TULOT (ilman hankkeita ja työllistämistä)	1,8	Tulojen arvioidaan ylittyvän 1,8 M€, 3,5 %, TA 50,8 M€
OMAN TOIMINNAN MENOT		
- Päivähoito	1,2	- kasvanut kysyntä
- Mielensterveys- ja sosiaalipalvelut	0,8	- työmarkkinatuen ylitys - lisääntynyt lasten sijoitus kodin ulkopuolelle - mielensterveystyön laitoshoidon ennakoitua suurempi kysyntä - maahanmuuttajien määrän lisääntyminen
- Terveystenhoito	1,8	- sairaalahoidon ostot - valinnanvapauden aiheuttama siirtyminen (Sepän terv.asema) - erikoissairaanhoidosta omaan tuotantoon siirtyneet toiminnot
- Vanhustyö	-0,8	- tehostetun palveluasumisen edulliset hankintakustannukset
- Muut menot	0,6	- yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä terveystenhouollossa ja päivähoitossa (meno johon talousarviossa ei oltu varauduttu)
Yhteensä (oma toiminta)	3,6	Oman toiminnan määrärahojen arvioitu ylitys
LAKISÄÄTEISET MENOT	-0,6	- kustannukset vaikeavammaisten henkilökohtaisten avustajien osalta toteutuneet ennakoitua pienempänä
ERIKOISSAIRAANHOIDON MENOT	3,0	- psykiatrisen erik.sair.hoito ylitysennuste 1,4 milj.euroa (psykiatrisen laitoshoidon lapset ja aikuiset), - somaattinen erik.sairaanhoido ylitysennuste 1,6 milj.euroa (hoidon aloitukset ja potilaiden määrät lisääntyneet)
Yhteensä:	6,0	Oman toiminnan, lakisääteisten ja erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 6,0 M€, 1,2 %, TA 490,9 M€
NETTOYLITYS	4,2	

Sosiaali- ja terveystoimen menojen toteuma heinäkuussa (ilman hankkeita ja työllistämistä) oli 275,7 miljoonaa euroa (57,9 % budjetoidusta) ja tulot 29,8 miljoonaa euroa (65,4 % budjetoidusta). Menot ovat kasvaneet 6,3 % ja tulot 9,6 % edellisvuodesta vastaavasta ajankohdasta. Menojen kasvu sosiaali- ja terveystoimessa on ollut 5-8 % vuosittain.

Toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimen tilaaja raportoi vain puolet asetettujen tavoitteiden tilanteesta välitilin päätöksessä.

Hoitotakuutavoitteet eivät ole toteutuneet lain edellyttämällä tavalla aikuisten ja nuorten psykiatristen potilaiden eikä vanhusten kotisairaanhoidon osalta. Uuden terveystenhoitolain mukaan tarpeelliseksi katsottu hoito lasten ja nuorten mielensterveystoimissa on järjestettävä alle 23-vuotiaille kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Yli hoitotakuurajan odottaneiden lasten- ja nuorten määrä oli 25 henkilöä. Aikuispsykiatriassa hoitotakuurajan ylittäviä eli yli 6 kk jonottaneita oli yhteensä 15 henkilöä. Vanhustyön kotisairaanhoidossa hoitotakuu (arvio 3 päivän kuluessa) toteutuu 78,6 %:sesti. Sosiaali- ja terveystoimi raportoi viiveen aiheutuvan omaisten halusta olla läsnä arviointitilanteessa. Vanhustyössä myöskään palvelutarpeen arvio (palvelutakuu) seitsemän arkipäivän kuluessa ei toteudu aivan tavoitteen mukaisesti, toteuma oli 92,4 %.

Nuorten työttömien aktivointitavoitteet kohdistuvat 18–24 vuotiaisiin nuoriin. Tavoitteena on nuoria aktivoimalla saada toimeentulotukea pitkäaikaisesti (yli 3 kk) saaneiden nuorten suhteellinen osuus kaikista alle 25-vuotiaista tuen saajista 45 %:iin. Tavoite ei toteudu, yli 3 kk tukea saaneita oli 59 %.

Toimeentulotukea saaneiden alle 25-vuotiaiden osuus Oulussa on 34,8 % kotitalouksista. Uusia asiakkaita on ajalla 1.1.–31.7.2011 ollut 1 164. Tämä on 57,8 % alle 25-vuotiaiden toimeentulotukea saaneiden kokonaismäärästä, mikä oli 2 014 henkilöä.

Omahoitopalveluita on kehitetty Oulussa vuodesta 2004 lähtien eri projekteissa. Sähköinen Omahoito -alusta, jonka avulla kuntalaiset voivat hoitaa terveysasioitaan internetissä, on saatu laajennettua kaikille terveysasemille, myös suun terveydenhuoltoon. Tavoite on tältä osin saavutettu, mutta asiakkaiden määrä on jäänyt vähäiseksi. Rekisteröityneitä oli 31.7.2011 yhteensä 2 146 henkilöä. Sivustolla on käynyt nelisentoista tuhatta vierailijaa tammi-heinäkuussa.

Strateginen tavoite kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten suhteellisen osuuden kääntymisestä laskuun toteutuu raportoinnin mukaan vuoden 2011 loppuun mennessä. Tilanne näyttää jonkin verran paremmalta kuin aiemmin. Huostaanotot ja kiireelliset sijoitukset ovat vähentyneet. Perhehoidon osuus lasten sijoitusvuorokausista on kasvanut, mutta kokonaissijoituspäivien määrä ei ole vähentynyt. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten hoitopäivät kokonaisuutena olivat 64 846 (tammi–heinäkuussa 2011) joissa oli 3 % lisäys edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tilaja on esittänyt budjetin nettoylityksen olevan 4,2 miljoonaa euroa. Oman toiminnan menojen esitetään ylittyvän 3,6 miljoonaa euroa, lakisääteisten palvelujen alittuvan 0,6 ja erikoissairaanhoidon menojen ylittyvän 3,0 miljoonaa euroa. Vaikutus on yhteensä 6,0 miljoonaa euroa. Oman toiminnan tulojen esitetään ylittyvän yhteensä 1,8 miljoonaa euroa.

Tilajan raportoimista toiminnallisista tavoitteista ei ole toteutunut hoitotakuutavoite lain edellyttämällä tavalla aikuisten ja nuorten psykiatristen potilaiden eikä vanhusten kotisairaanhoidon osalta. Työttömiin nuoriin kohdistuneilla aktivointitoimilla ei ole ollut vaikutusta pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneisiin nuoriin. Omahoitopalveluilla pyritään vähentämään vastaanottokäyntejä, mutta palveluun rekisteröityneiden asiakkaiden määrä on jäänyt vähäiseksi. Kokonaisuutena kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten hoitopäivät ovat lisääntyneet.

Sosiaali- ja terveystoimi, tuottaja

Talous

Tuottaja raportoi, että asetetut taloustavoitteet eivät toteudu. Toimintakatteen arvioidaan olevan tilinpäätöksessä -0,4 miljoonaa euroa. Välitilinpäätöksessä toimintakate oli -7,96 miljoonaa euroa (vuonna 2010 -7,47 miljoonaa euroa). Tuloista on toteutunut 57,4 % ja menoista 61,4 % budjetoidusta. Tuottajan mukaan 0-toimintakatteen saavuttaminen edellyttää erityisiä toimenpiteitä terveydenhuollossa ja vanhuspalveluissa. Toimintakate vuonna 2010 oli alijäämäinen 1,1 miljoonaa euroa.

Toimintakatteen ylitys/alitus ja ennuste tilinpäätökseen 2011

Sosiaali- ja terveystoimi TUOTTAJA	Toimintakate ylitys (+)/ alitus (-) miljoonaa euroa 31.7.2011	Ennuste vuoden loppuun ja muut huomioitavat asiat
Päivähoito	-2,6	Ennuste vuoden loppuun toimintakate 0. Kaikki hoitopaikat ovat käytössä ja paikkojen kysyntä edelleen korkea. Talouden taantuman eteneminen ja heijastuminen työllisyyteen voi vähentää lasten läsnäoloa päiväkodeissa.
Mielenterveys- ja sosiaalipalvelut	-0,7	Ennuste vuoden loppuun toimintakate 0. Kysyntä kasvanut maahanmuuttajapalveluissa, lastensuojelussa, kirjallisessa toimeentulotuen palveluissa, psykiatriassa avo- ja laitoshoidossa ja opiaattikorvaushoidossa
Terveydenhuolto	-2,9	Ennuste vuoden loppuun toimintakate -1,5 miljoonaa. Tuottajan mukaan toiminnan tehostamisella päästään toimintakatteeseen 0 Terveysasemien vastaanottopalveluiden kysyntä on jatkunut suurena. Kysynnän jatkaessa kasvua riskinä kiireettömän hoidon vastaanottojonojen pidentyminen yli kolmeksi kuukaudeksi (lakisäätäinen hoitotakuuraja)
Vanhustyö	-1,8	Ennuste vuoden loppuun toimintakate -0,4 miljoonaa. Toimintaa tehostetaan varahenkilöstön käytön osalta ja laitoshoidossa vähennetään menoja henkilöstö- ja muiden kulujen osalta.
Ylitys/alitus YHTEENSÄ	-8,0	Ennuste vuoden loppuun alijäämä - 0,4 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä 2010 alijäämä 1,1 miljoonaa euroa

Tilaajan kanssa tehdyn sopimuksen kokonaisarvo vuodelle 2011 on 195,3 miljoonaa euroa. Tammi-heinäkuussa tilaajalta laskutettiin 111,8 miljoonaa euroa (budjetoidusta 57,2 %) toteutuneista tuotteista. Muita tuloja oli 1,3 miljoonaa euroa. Palvelutuotannon pitkään työstetty hinnankorotusesitys on hyväksytty valtuustossa 16.5.2011, ja sopimushinnat on sisällytetty tilaajan ja tuottajan vuoden 2011 sopimukseen. Tuotehintojen korjaamisen kustannusvaikutus oli 3,2 miljoonaa euroa. Lisäys on tehty menomäärärahoihin jo aiemmin.

Toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimen tuottajalle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet osittain. Aikuissoisialityössä ja vammaispalveluissa sosiaalihuoltolain mukaisia palvelusuunnitelmia ei ole tehty kaikille asiakkaille. Myöskään lastensuojelun asiakassuunnitelmat eivät ole lastensuojelulain edellyttämällä tasolla. Tuottaja on ilmoittanut välitilinpäätöksessä tavoitteekseen 31.8.2011 päästä 100 % toteumaan lastensuojelun asiakassuunnitelmien osalta. Lastensuojelun vastuualueelta saadun tiedon mukaan tavoitteen saavuttaminen ei ole aivan onnistunut.

Palvelutuotannossa on tavoitteena ollut palvelurakenteen keventäminen, jossa mittarina on avopalvelut jaettuna laitospalveluilla. Tavoitteen suuntaisesti on edetty päivähoidossa (avoin varhaiskasvatus). Myös laitoshoidossa olevien kehitysvammaisten määrä on vähentynyt. Toisaalta tavoitteen mukaisesti ei ole edetty lastensuojelussa, jossa sijoitusten määrät ovat kasvaneet. Myös lastenkotien käyttöaste on ollut korkea. Lisäksi psykiatriassa kokonaisuudessaan (oma toiminta ja ostopalvelut) laitospäivät ovat nousseet 15,2 % (tammi-heinäkuu 2011 18 132 vrk ja vuonna 2010 vastaavana aikana 15 737 vrk). Ostopalveluissa sairaanhoitopiiriltä ostetut psykiatrian laitospäivät lisääntyivät 71,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Erityisesti kasvu on kohdistunut lastenpsykiatrian laitoshoidon, joka edellisenä vuonna oli laskusuunnassa. Mielenterveystyön laitoshoidon lisääntynyt kysyntä on yhtenä syynä myös ylitysennusteen mielenterveys- ja sosiaalipalveluissa.

Palvelurakenteen keventämiseen on pyritty myös kehittämällä sähköisiä palveluita esimerkkinä omahoitopalvelut sekä terveysasemien vastaanotolla ohjaamalla asiakkaita hoitajien vastaanotolle. Omahoitopalveluissa rekisteröityneitä oli pari tuhatta. Terveysasemien vastaanotoilla 50 % potilaista käy hoitajan ja 50 % lääkärin vastaanotolla (53/47 hoitaja/lääkäri käyntisuhte 31.7.2010). Tavoite on saavutettu työparityöskentelyn käyntisuhteessa.

Keskeisenä tavoitteena on lisäksi ollut tuotantokustannusten kasvun hidastaminen. Tavoite ei ole toteutunut. Palvelutuotannon seurattava tunnusluku, menot jaettuna asiakkaiden määrällä, on kasvanut 4,6 %. Palvelualueittain eriteltynä: päivähoito +1,1 %, mielenterveys- ja sosiaalipalvelut +1,9 %, terveydenhuolto +3,5 %, vanhuspalvelut + 7,7 %. Edellisvuoden vastaavan ajankohdan tuotantokustannusten kasvu oli 1,1 %. Tuottaja raportoi syyksi kotihoidon paljon palvelua tarvitsevan asiakasrakenteen, kotona asumisen ajan pidentymisen ja Rajakylän hoidon käyttöä viivästyttämisen ja muutoksista aiheutuneen tehottomuuden.

Tuottavuuteen on pyritty vähentämällä sairauspoissaoloja ja tämän seurauksena sijaisten tarvetta. Sairauspoissaolot olivat hieman laskeneet edellisestä vuodesta ollen 5,8 % maksimityöpanoksesta, mutta 5,1 %:n tavoitteeseen ei päästy. Korkein sairauspoissaoloprosentti oli vanhuspalveluissa 7 % ja matalin mielenterveys- ja sosiaalipalveluiden alueella 4,5 % (raportti 5.8.2011 tilanteesta). Henkilöstömäärä tuotannossa on kuitenkin lisääntynyt ja henkilöstömenoista oli toteutunut 62 % budjetoidusta. Tuottajatoiminnan menojen kumulatiivisessa toteutuksessa henkilöstömenot olivat 78,9 %.

Tilaaaja- ja tuottajayksiköt aloittivat toimintansa ilman sopimusta vuoden alussa. Tuotannon hinnankorotusesitys hyväksyttiin valtuustossa 16.5.2011, ja sopimushinnat on sisällytetty tilaaajan ja tuottajan vuoden 2011 sopimuksiin. Palvelutuotannon toimintakate-ennuste on kuitenkin välitilinpäätöksessä 0,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Alijäämä syntyy pääosin vanhuspalveluissa, mutta ilman toiminnan tehostamista vuoden lopun 0-toimintakate ei toteudu myöskään terveydenhuollossa.

Kaikki toiminnalliset tavoitteet eivät ole toteutuneet. Palvelusuunnitelmia ei ole tehty kaikille asiakkaille. Myöskään lastensuojelun asiakassuunnitelmat eivät ole lastensuojelulain edellyttämällä tasolla. Tavoite palvelurakenteen keventäminen ei ole täysin onnistunut lastensuojelussa. Lisäksi psykiatriassa laitospäivät ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna. Omahoitopalveluihin oli vähän rekisteröityneitä asiakkaita. Keskeisenä tavoitteena on lisäksi ollut tuotantokustannusten kasvun hidastaminen, tavoite ei ole toteutunut. Sairauspoissaolot olivat hieman laskeneet mutta eivät tavoitteen mukaisiksi. Henkilöstömäärä on lisääntynyt.

Opetustoimi

Opetustoimi ei anna välitilinpäätöksessä tietoa toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Opetustoimelta pyydettyjen ja saatujen tietojen mukaan nuorten ohjaustoimintaa on tehostettu koulujen päätyttyä kesäajan ohjauksella heinäkuussa. Opinto-ohjaajat ja nuorisotoimi päivystivät yhdessä heinäkuun täydennyshaun aikana. Lisäksi kaupungin opinto-ohjaajat tekevät yhteistilaston kevään peruskoulun päättäneistä nuorista ja heidän sijoittumisestaan jatko-opintoihin. Opinto-ohjaajat yrittävät tavoittaa kaikki oppilaansa ja työtä tehdään parhaillaan. Kaupunki järjestää lisäopetuspaikan (kymmenes luokka) kaikille, jotka eivät ole saaneet opiskelupaikkaa toiselle asteelle.

Elinkeinoelämän kanssa yhteistyötä on tehty yrittäjäkasvatuksen muodossa ja opetustoimen kehittämisyksikkö on laatinut yhteistyösuunnitelman BusinessOulun kanssa, jota kouluissa (peruskoulut ja lukiot) ryhdytään toteuttamaan kuluvan lukuvuoden myötä.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen toiminta toteutui hyvin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Nuorten ohjauksen ja neuvonnan lisääntyneeseen tarpeeseen vastataan avaamalla tieto- ja neuvontakeskus Byströmin taloon. Palvelut pyritään antamaan nuorille nopeasti, helposti, ilman ajanvarausta ja palvelut ovat ennaltaehkäiseviä. Talon terveydenhoitajalle ja psykiatriselle sairaanhoitajalle keskitetään oululaisten alle 25-vuotiaiden koulu-, opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jäävien nuorten terveystarkastukset.

Tekninen toimi

Teknisen toimen tulojen ennakoidaan alittuvan noin 0,9 miljoonaa euroa, koska maankäyttökorvauksilla rahoitettavien Limingantullin korttelien 1-4 kunnallistekniikan ja Toppilansaaren kunnallistekniikan ja rantarakenteiden investointimenojen arvioidaan toteutuvan 0,9 miljoonaa euroa pienempinä kuin talousarviossa. Kaupungin kunnallistekniikan investoinnit ovat sidoksissa alueiden talonrakennustoiminnan edistymiseen.

Muut hallintokunnat

Liikuntatoimi, kulttuuritoimi ja rakennusvalvonta raportoivat pääosin toteuttavansa niille talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet. Kulttuuritoimi ja nuorisotoimi arvioivat tarvitsevänsä pienehköjä lisäyksiä hanketoiminnan tulo- ja menomäärärahoihin.

3 Liikelaitosten toiminta ja talous

Liikelaitosten toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutumassa.

Valtuusto asetti talousarviossa yhteensä 3,0 miljoonan euromääräisen **tuottavuustavoitteen** Oulun Konttorille, Oulun Tietotekniikalle, Oulun Serviisille ja Oulun Tekniselle liikelaitokselle. Kaikki ennakoivat tavoitteen toteutuvan kokonaisuudessaan. Konttori, Tietotekniikka ja Serviisi ovat raportoineet tavoitteen toteutumisesta heinäkuun lopun tilanteen mukaisesti, ja Tekninen liikelaitos on erillisessä tuottavuusraportissaan tehnyt selkoa toteuttamistaan toimista, mutta euromääräistä arviota se ei ole esittänyt.

Kaikkien liikelaitosten **tuloutustavoitteet** ovat yhteensä 33,35 miljoonaa euroa, siitä Oulun Energian osuus 20,98 miljoonaa euroa. Kaikki liikelaitokset arvioivat pystyvänsä toteuttamaan tuloutustavoitteensa, mutta Nallikari, Serviisi ja Tekninen liikelaitos ennakoivat alijäämäistä tulosta. **Hintoja** koskevat kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet ovat toteutuneet.

Alkuvuonna liikelaitosten **lainoitustarve** on ollut arvioitua pienempi, mitä selittävät liikelaitosten investointien painottuminen loppuvuoteen sekä budjetoitua paremmat tulokset. Kaupunginvaltuusto on päättänyt yhteensä 26,3 miljoonan euron enimmäislainamäärästä Energialle, Oulun Vedelle, Oulun Satamalle ja Oulun Tilakeskukselle, ja siitä on nostettu yhteensä 11,0 miljoonaa euroa. Tämänhetkisten ennusteiden mukaan lainoitusta tullaan käyttämään yhteensä 23,0 miljoonaa euroa.

Liikelaitosten talous

LIIKELAITOS	Liike- vaihto TA 2011 1 000 €	Liikevaihto, 1000 €		Muutos %	Yli-/alijäämä, 1000 €		
		31.7.2011	31.7.2010		31.7.2011	31.7.2010	TP- ennuste
		Ulkoiset liikelaitokset					
Oulun Energia	164 630	106 415	116 329	-8,5	11 289	14 306	12 844
Oulun Vesi	23 389	13 997	13 408	4,4	1 830	1 316	1 550
Oulun Satama	6 068	3 734	3 556	5,0	963	950	320
Oulun Jätehuolto	11 263	6 291	5 507	14,2	839	582	1 142
Nallikari liikelaitos	1 120	756	767	-1,4	124	163	-44
Yhteensä	206 470	131 193	139 567	-6,0	15 045	17 317	15 812
Sisäiset liikelaitokset							
Oulun Työterveys	5 971	3 435	3 312	3,7	84	-4	97
Oulun Tietotekniikka	13 700	8 170	8 113	0,7	971	1 116	1 043
Oulun Serviisi	23 643	14 010	12 434	12,7	-554	-1 311	-144
Oulun tekninen liikelaitos	49 896	27 867	26 843	3,8	-3 418	-2 288	-500
Oulun Tilakeskus	71 407	42 089	39 579	6,3	9 384	8 694	9 263
Oulun Konttori	12 921	7 547	8 187	-7,8	129	892	320
Yhteensä	177 538	103 118	98 468	4,7	6 596	7 099	10 079
Seudulliset liikelaitokset							
BusinessOulu liikelaitos		192			831	170	0
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos	19 480	11 312	10 995	2,9	271	80	-1
Oulun seudun ympäristötoimi	4 145	2 422	2 281	6,2	396	265	150
Yhteensä	23 625	13 926	13 276	4,9	1 498	515	149
Liikelaitokset yhteensä	407 633	248 237	251 311	-1,2	23 139	24 931	26 040

¹⁾Johtokuntien päättämien talousarvioiden mukaisina

²⁾Oulun seudun yrityspalvelukeskus puuttuu vuoden 2010 luvuista

Energiakonserni

Oulun Energia raportoi sekä energiakonsernina että liikelaitoksena. **Konsernin** liikevaihto pienentyi hieman ja oli 135,4 miljoonaa euroa, 63,6 % budjetoidusta ja 2,3 miljoonaa euroa (1,7 %) pienempi kuin vuotta aiemmin. Ylijäämä oli 19,5 miljoonaa euroa, 147,0 % koko vuodelle budjetoidusta ja 3,0 miljoonaa euroa (18,4 %) parempi kuin edellisenä vuonna. Konsernin arvioidaan pysyvän budjetissaan.

Oulun Energia liikelaitoksen liikevaihto oli 106,4 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä 11,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto oli noin 10 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aiemmin. Syiksi on raportoitu sähkön markkinahinnan kehitys, häiriö Toppila 2:ssa vuoden 2010 lopulla ja edellistä talvea vähäisempi lämmitystarve. Tilinpäätöksessä tuottojen ennakoitaan ylittävän 28,5 miljoonaa euroa ja kulujen 23,7 miljoonaa euroa talousarvioon verrattuna. Tilikauden ylijäämä oli 3,0 miljoonaa euroa (21,1 %) huonompi kuin heinäkuussa 2010, ja sen ennustetaan jäävän 12,8 miljoonaa euroon eli noin 5 miljoonaa pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Ennustettu tulos on kuitenkin parempi kuin talousarvio. Liikelylijäämää ja tuloutusta koskevien kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden arvioidaan toteutuvan.

Investointeihin varatusta 46,8 miljoonan euron määrärahasta oli käytetty 17,6 miljoonaa euroa, noin 38 %. Kolme investointihanketta muodosti 85 % määrärahan käytöstä: Laanilan ekovoimalaitoksen osuus oli 6,5, kaukolämpöverkoston rakentamisen 4,4 ja Toppilan voimalai-

tos 2:n 4,1 miljoonaa euroa. Raportin mukaan ekovoimalaitoksen rakennustyöt ovat edenneet suunnitelman mukaisesti, ja tilinpäätösennusteen mukaan kaikki investointimäärärahat tulevat käytetyiksi.

Alkuperäisen investointiohjelman lisäksi on aiemmin tänä vuonna päätetty 1,2 miljoonan euron hankkeista, ja elokuussa valtuustossa ollut voimalaitoshanke Rovaniemen Energia Oy:n kanssa edellyttää noin 1,5 miljoonan euron investointia tänä vuonna. Tämänhetkisen tiedon mukaan Oulun Energian rahoitusosuus hankkeeseen on 12 miljoonaa euroa.

Oulun Sähkönmyynti Oy:n myynti oli alkuvuonna pienempi mutta tulos merkittävästi parempi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Myynnin 2,7 %:n laskua selittävät yhtiön mukaan vähäisempi lämmitystarve ja alan kova kilpailu. Välitilinpäätösajankohdan hyvän tuloksen taustalla puolestaan ovat laskeneet markkinahinnat ja alempi päästöoikeuden hinta. Budjetoitu liikevaihto on 106,7 miljoonaa euroa, ja siitä oli toteutunut 63,0 miljoonaa euroa (59 %). Tulos oli 2,4 miljoonaa euroa, kun se edellisen vuoden heinäkuun lopussa oli -6,1 miljoonaa euroa. Yhtiö arvioi olevansa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden osalta aikataulussa ja koko vuoden tuloksen olevan selvästi positiivinen. Vuoden 2011 tavoitteena ollut asiakasmäärän kasvu ei ole toteutunut, vaan asiakkuuksien määrä on vähentynyt vuoden lopun tilanteeseen verrattuna. Asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönotto on kesken.

Kaupunginvaltuusto päätti viime vuonna Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n jakautumisesta vuoden 2011 alusta lukien kahteen yhtiöön, verkkotoimintaa harjoittavaan Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:öön ja perustettavaan urakointiyhtiöön, jonka nimeksi tuli Oulun Energia Urakointi Oy.

Jakautumisen vuoksi **Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n** luvut eivät ole vertailukelpoisia vuoteen 2010 nähden. Heinäkuun lopussa kuluvan vuoden 26,5 miljoonan euron liikevaihtotavoitteesta oli toteutunut 15,2 miljoonaa euroa (57,2 %) ja 4,8 miljoonan euron tulostavoitteesta 3,3 miljoonaa euroa (68,7 %). Yhtiö ennakoii, että budjetoitu tulos toteutuu.

Yhtiö raportoi, että käyttöpaikkojen varustaminen etäluettavilla mittalaitteilla ei ole edennyt aikataulun mukaisesti vuoden 2011 aikana, koska valmistajalla on ollut ongelmia mittareiden toimittamisessa. Mittarointiprojektin arvioidaan kuitenkin valmistuvan ajallaan vuonna 2013. Investoinnit jäävät alle budjetoidun.

Oulun Energia Urakointi Oy:n toiminta käynnistyi 1.1.2011. Koko vuodelle asetetusta 12,0 miljoonan euron liikevaihtotavoitteesta toteutui 4,6 miljoonaa euroa (38,6 %). Tulos oli tappiollinen 1,0 miljoonaa euroa, mutta yhtiö arvioi saavuttavansa tavoitteeksi asetetun 0,16 miljoonan ylijäämän.

Turveruukki Oy pystyi alkuvuonna toimittamaan turvetta hyvin, mikä näkyy tuloksessa. Liikevaihto oli heinäkuun lopussa 15,8 miljoonaa euroa, 61 % budjetoidusta ja 13 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Tulos oli 1,8 miljoonaa euroa, kaksinkertainen verrattuna budjetoituun ja 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin heinäkuussa 2010. Turveruukki arvioi, että loppuvuosi toteutuu vähintään suunnitellulla tavalla.

Muut liikelaitokset

Nallikari liikelaitoksen yöpymisvuorokausien määrä alkuvuonna oli noin 48 000, kaksi kolmasosaa koko vuoden tavoitteesta ja 2,7 % vähemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Liikevaihto 0,76 miljoonaa euroa oli lähes sama kuin vuosi sitten, kun taas tilikauden ylijäämä oli 39 000 euroa (23,9 %) pienempi. Alkuvuoden talvikuukausien sisämajoituksen myynti ei toteutunut budjetoidusti, ja kesäkauden myyntiä pienensivät käytöstä poistetut leirintämökit. Talousarviotavoitteena on nollatulos, mutta tilinpäätöksestä ennakoitaan alijäämäistä.

Tietotekniikka arvioi välitilinpäätöksensä perusteella tekevänsä edellisten vuosien tapaan talousarviota suuremman ylijäämän. Ennuste vuoden 2011 ylijäämäksi on hieman yli miljoona euroa, talousarviossa tulostavoite on 33 000 euroa.

Laiteinvestointien määrä on kasvanut huomattavasti budjetoitua suuremmaksi. Tietotekniikka on pitänyt työasemien hankintaa leasing-rahoituksella liian kalliina ja hankkinut ne tulorahoitusta käyttäen. Investointeihin on budjetoitu 0,7 miljoonaa euroa ja toteuma oli välitilinpäätöksessä 1,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätösennuste 31.12.2011 on Tietotekniikan mukaan 2,6 miljoonaa euroa eli moninkertaisesti suurempi kuin budjetoitu.

Serviisin talous on tervehtynyt edellisestä vuodesta: liikevaihto oli 14,0 miljoonaa euroa, 12,7 % enemmän, ja alijäämä 0,6 miljoonaa euroa, lähes 60 % vähemmän kuin heinäkuussa 2010. Liikelaitos korotti sisäisiä hintojaan, konsernin sisällä kysyntä kasvoi uusien kohteiden ansiosta ja suunnitellut palvelujen siirrot muiden hoidettaviksi eivät toteutuneet vielä alkuvuonna. Vastaavasti henkilöstömäärä oli tavoitetta suurempi, ja henkilöstö- ja tarvikekulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Tilikauden alijäämän ennustetaan olevan talousarvion mukainen 0,14 miljoonaa euroa.

Teknisen liikelaitoksen alijäämä kasvoi merkittävästi vuoden takaisesta: se oli 3,4 miljoonaa euroa, 1,1 miljoonaa euroa (49,4 %) enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Toteutunut liikevaihto oli 27,9 miljoonaa euroa, 55,9 % budjetoidusta. Se kasvoi noin 1,0 miljoonaa euroa (3,8 %) edellisen vuoden heinäkuun loppuun verrattuna. Koko vuoden tuloksesta ennakoidaan tässä vaiheessa 0,5 miljoonaa alijäämäistä, kun talousarvion alijäämä on 0,16 miljoonaa euroa.

Välitilinpäätösraportoinnin mukaan kulut ovat kasvaneet suhteessa enemmän kuin liikevaihto, erityisesti tarvikehankinnat, jotka ovat olleet rakennushankkeiden luonteen ja kohonneiden hintojen vuoksi suunniteltua suuremmat. Useiden rakennushankkeiden tulot kertyvät vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Sisäisiä palveluhintoja ei ole korotettu.

BusinessOulu liikelaitokselle vuosi 2011 on liikelaitoksen ensimmäinen toimintavuosi. Sille ei ole asetettu kaupungin talousarviossa sitovia tavoitteita samalla tavalla kuin muille liikelaitoksille. Toimintaa ohjaavat kaupunkistrategiasta johdetut liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja toimintasuunnitelma. Välitilinpäätöksessä esitettyjen tietojen mukaan liikelaitos on toteuttanut tavoitteiden edellyttämiä kehittämistoimia ja tehnyt uusia avauksia aktiivisesti. Niiden vaikutuksista BusinessOulun ja samalla myös kaupungin strategisiin tavoitteisiin työpaikkojen ja yritysten määrän kasvusta ei vielä ole tietoja.

Liikelaitoksen talous on 0,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen heinäkuun lopun tilanteessa. Ennusteen mukaan loppuvuoden aikana menot ja tulot tasoittuvat niin, että toteuma on budjetoidun mukaisesti 0-tulos.

Ulkoisten liikelaitosten yhteenlaskettu liikevaihto oli heinäkuun lopussa 8,4 miljoonaa euroa (6 %) pienempi ja yhteenlaskettu ylijäämä 2,3 miljoonaa euroa (13 %) pienempi kuin vuotta aiemmin. Oulun Energian negatiivista muutosta tasoitti hieman Oulun Veden ja Oulun Jätehuollon hyvä kehitys. Oulun Energia, Oulun Vesi, Oulun Satama ja Oulun Jätehuolto ovat korottaneet hintojaan kuluvalle vuodelle.

Sisäisten liikelaitosten yhteenlaskettu liikevaihto oli 4,7 miljoonaa euroa (4,7 %) suurempi ja yhteenlaskettu ylijäämä 0,5 miljoonaa euroa (7 %) pienempi kuin vuotta aiemmin. Liikelaitosten talouden kehityksessä on suurta vaihtelua. Oulun Konttorin liikevaihto ja ylijäämä supistuivat hinnanalennusten vuoksi. Aiempaa paremman tuloksen tekivät Oulun Työterveys, Oulun Serviisi ja Oulun Tilakeskus, kun taas Teknisen liikelaitoksen alijäämä oli lähes puolet suurempi kuin edellisessä välitilinpäätöksessä.

4 Tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Energiayhtiöitä on käsitelty edellä Energiakonserni –kohdassa luvussa 4 Liikelaitokset.

Sivakka-konserni raportoi toteuttavansa sille kaupungin talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet mutta ei erittele kaikkien tavoitteiden toteutumaa. Yksi näistä tavoitteista on, että ”kilpailijoihin nähden asuntojen käyttöaste on korkealla tasolla ja vuokralaisten vaihtuvuus alhainen”. Molempien tilanne on huonontunut edellisestä vuodesta. Käyttöaste on heikentynyt 0,9 prosenttiyksikköä. Vuodelle 2011 on budjetoitu 98 %:n käyttöaste, toteuma oli 31.7. mennessä 96,4 %. Myös vuokralaisten vaihtuvuus on kasvanut, ja yhtiö ennustaa koko vuoden vaihtuvuudeksi 34 % kun se vuonna 2010 oli 29 %.

Sivakka-yhtymän talous on toteutunut budjetoidun mukaisesti lukuun ottamatta vuokra- tuottoja, jotka ovat 1 % budjetoitua pienemmät. Tuottojen lasku johtuu asuntojen käyttöasteen laskusta.

Pysäköinti Oy:n toiminta on laajentunut: yhtiö on saanut tehtäväkseen keskustan kallioiloihin sijoitettavan pysäköintilaitoksen rakentamisen ja aloittanut kahden uuden OYS:n alueella sijaitsevan pysäköintitalon operoinnin. Yhtiö raportoi pysäköintitalojen käyttöasteen olleen budjetoidun mukaista lukuun ottamatta Autosaaren pysäköintitaloa. Yhtiö raportoi, että sille asetettuja tavoitteita ja investointihankkeita on toteutettu suunnitellusti. Talousluvut ovat budjetoidun mukaisia. Budjetissa on arvioitu, että koko vuoden tulos on 0,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kaupungin omistamista **kiinteistöyhtiöistä** on syytä nostaa esille Kiinteistö Oy Puolukkarivi, jonka talouden tila ja maksuvalmius ovat heikkoja. Yhtiön siirto Sivakka-konserniin on kesken. Muiden kiinteistöyhtiöiden talouden ja toiminnan tila on välitilinpäätösraportissa esitettyjen tietojen perusteella vakaa ja suunnitellun mukainen.

Kiinteistö Oy Oulun Pikisaaren taloustilanne on kohentunut vuoden 2010 lopun tilanteesta, ja suunnitelman mukaisia korjauksia on päästy toteuttamaan. Viime vuoden tulos oli tappiollinen.

OuluZone Oy:n toiminta on edelleenkin rakentamishankkeiden osalta pysähdyksissä. **Valistustalo Oy:n** toiminta on ollut edellisten vuosien kaltaista, mutta yhtiö raportoi yleisen talouden tilan heijastuvan yhtiön sijoitusten tuottoihin.

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy raportoi toteuttavansa sille kaupungin talousarviossa asetetut tavoitteet. Yhtiö ei kuitenkaan tarkemmin raportoi, miten sille asetetuista tavoitteista on edennyt tavoite ”käynnistää aikuiskoulutuksen yhdistäminen ja omistuspohjan laajentaminen yhteistyössä OSEKKin ja keskushallinnon kanssa”. Tämä asia oli esillä myös tarkastuslautakunnan vuoden 2009 arviointikertomuksessa.

Aikuiskoulutuksen toimintaympäristö on muutoksessa, ja se on Aikuiskoulutuskeskuksen raportoinnin mukaan vaikuttanut koulutuskysynnän rakenteeseen ja kilpailun lisääntymiseen erityisesti työvoimapolitiisessa koulutuksessa. Lyhytkestoisen koulutuksen kysyntä on kasvanut, ja tämä on nostanut oppilasmääriä. Pitkäkestoisen koulutuksen kysyntä on laskussa, ja tästä syystä opiskelijatyöpäiviä on kertynyt vähemmän kuin oli budjetoitu. Heinäkuun lopun liikevaihto ja tulos ovat jääneet alle budjetoidun. Kustannukset ylittivät budjetin. Yhtiö raportoi sopeuttavansa toimintaansa koulutuskysynnän rakennetta, määrää ja uusia koulutusaloja vastaavaksi. Yhtiön talous on esitettyjen tietojen perusteella vakaa.